

סִירְבָּרְבָּלְגָרְ

אָגְנָזָםִיַּאֲשָׁע פָּאֵלִיטִישׁ - נֶעוֹמֶרֶשׁ אַפְּטָלִיכֶת מָאנַ - צַיִטּוֹנָגֶן

Br. 177 (1172) | Łódź, Poniedziałek 1 Sierpnia 1927 | פינטפער יאהרגאנגן | פָּאָרְגַּן, מאנמאן נ אַב גָּרוֹזֶן | Br. 177 (1172)

adr. redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24-71.

מאמר-ארצטטנץ איז רומלאנד

צוליביז' באמבּען-אטענטאט איי לעניבגראד.

2000 מענישען דערטרונגען צויליב א פעדפליצונג פוי טיד גאנגעס.

דעתם פוי יודישע געמען. זוארשווער סהלה שאפט אַנְאַין-
אַטְנוּנִיכְסְּפִישׁ אַיהֲרָה, הַפְּרָשָׂת אַיְלָה וְלֹא
שָׁבֵג אַלְמַנְגְּדָה, בָּצָת וּוְלְכָבֶן סְיַעַנְךָן דָּעַרְתָּה
מְאַסְקָוָה 2, 31. (ופ. טעל.) אַיְן צְוָעַדְתָּה אַגְּדָה דָּעַם
בְּצָבָץ לְגַדְעָה, חַם סְאַדְתָּה דָּעַרְךָן.

ב' פָּנָוִינְדָּן-מַכְבֵּשׁ בָּאָס אַרְנוֹסְטוֹנְגָּן וְאַמְּזִינְגְּרָטָן צִי דָּרֶךְ גְּלְגָּלָתָן.

אין בילגון פון באטס פאל סכוי. די יידישע זונטען האבען חוץ און ביון-נשיקטן וווערטן און יידיש און אונט-בּוֹלְדֶּן, און אַלְטָן זַלְגָּן הַלְּגָן כַּאֲפָעֵן דִּי פְּרָרְבָּעָכָר.

לְסֹדֶרֶת דָּעַר פּוֹלִיש-מַנוּשָׂתִי – מ-א-ס ק-ו ע, 31. (סב. טע). נוכען אין אַרגָּזְקָמָען אַגְּאַיְסָרְגָּזָע
וַיְהִי בְּיָמֵי אַזְנָבָן בְּנֵי אַיְמָרְבָּדָם הָיוּ לְרַב אַמְּגָנִיסְטָמָחָר אַזְרָבָן. בְּיָמֵי אַזְנָבָן
זָהָר קָרְפָּטָקָגְּנוּגָעָן). זָהָר גִּילְגָּלָס אֲנָן
עֲשָׂכְתָּע אָנוּ קָלְפָּוָר. דִּי מַרְעַדְצִיעָא גַּעַמְפָּן.

וועגןיכע זונגען און אויסטאליקום פון זונז גוטפערט-סיטט-שטיין אונז. זונז זונגען
שער קאנפליסט זונגען גאנז. ס'איו גוטראקע געווורען די דראג זונגען אונז
די ער-צימערניש איז אונטערהאנדרלונגגען וועגען אָהאנדרעלס איז נאראנטיע-אָפְטָאַד

מזרא'דינע פערפליטיזונגע איז אינדייען
נאונעם פערנאנסען נרויסע טהרים. - 2000 מענשען
היאט אפגעמעכט פין דער ערדר
חוימען און בערבעהר
שווין מיטגעטיגט, הצע דער פזילישער
קאווין פאר גראנדיגט און דאליגט
היעתרויבען 100 אבר אודערן האט

העדר טרנספורט 100,000 און א-דאן איברנוי כ-30%.

רעדזאלטאמען פון די נאכטיגע זואה-לען צום ציינֿיסטישע האנרגען.

הַבָּעֵד יִזְנִירְיָה וְהַפְּאֹזָנוֹמָבִי

א. מ. ג. גַּעֲזָלֶשׁ. י. ס. פָּאוֹנָאנְסֶס
האט אַקָּאנְפִּילְקָט מֵיטַ דָּעַר דָּעַנְישָׂעַר אַמְבָאַסְאָדָע אַיְן חָאַרְשָׁא
(-) דַּי לְאַדוֹרַ קָקְבִּין-גַּעֲזָלֶשׁוֹתָן וּוּן דָּעַר דָּעַנְישָׂעַר אַמְבָאַסְאָדָע אַיְן
בְּזִוְּגָרָק, (י.א.א.) דָּעַם 1-מְעַן
וּוּנְזָסְסָה הַיְוָן זַיְק אַיְן מִפְּשִׁיבָן
שָׁפָט פְּלָעַדְשׁוֹן, עַפְרָעָן דַּי עַרְשָׁעָן
אַזְּבָנָה, וְבָמְזָדָן דָּעַם אַיְן
אַבְּזִינְגְּבָעָן זַיְמָרָן שְׁפִּיםָעָן דַּי גַּזְסָעָן
בְּגָעָן צְיוֹנִיסִיסְעָן קָמְפִּיסְעָן אַיְן עַעְרָן

הנ"ל מילא צורכי המוסדות. און מאיין אונדראזן. מילא צורכי המוסדות. און מאיין אונדראזן.

נאמען-העורך

העדר הדם גורר לאשם שפיכתן אויך געוקטן 184 טט, ליטען זומער 2 פולקניך (וחזראך) ייטוואצקן 2:3.
דרכידן שקד. אין סאיין זוליבּן נישא ("חת-לבבות") 451 טט, ליסאע זומער 7 עטער זרץ, 31. (אלטערקניש).
ענדן צויר האבן שווין מיטנו. גערידט מיט די געהעריגע ברכא-אר.
(—) אין כיר האבן שווין מיטנו. פולקניך (ז'וזעניר) א.ק.ס. (אפרון) 1:8.
זומער 4 (מזרחי) 381 טט, ליסאע זומער 4 (מזרחי) 381 טט ווועגן-רכט זאָס זומער 2:3.
עדער האם געווילא שפיכתן אויך געוקטן 184 טט, ליטען זומער 2 פולקניך (וחזראך) ייטוואצקן 2:3.

השׁמְגַנָּא (לעטנערו)-רוכ' 2:2
רוכ' 5 (רוכ' 105). וואך הי'.
ההעדרות 377 שט'. און ליטט נימער
ו זייזען, 31. (מלעטנערו).
העדרות 5:2 (רוכ' 5). ציון אפריד. ציון,
ק.ס. (רוכ' 5). ציון אפריד. ציון,
ען. דיאוין אפֿיגו אפֿאָר מינוט דערדזן.

אין פולגומין און די צעהל שטימען אונזודר קערעטאנדנדען. און וווארטה
קרדא קאָה, 31. (טְצִלְמָנוֹנִים). דראַה קאָה, 31. (טְצִלְמָנוֹנִים).
וּבָרֶשׂ א, 31 (טְצִלְמָנוֹנִים). קָרְבָּן הַאֲזֵרְבַּיְזָנִי (עַמְבָּדוֹר) 2:0.
עַמְבָּדוֹר אַזְנְבָּרְגִּינְסִי (עַמְבָּדוֹר) 190 שְׁמִיטָה.
עַמְבָּדוֹר האַזְנְבָּרְגִּינְסִי (עַמְבָּדוֹר) 190 שְׁמִיטָה.

**כַּשְׁטַ בָּצְלָן גַּנְגַּשְׂנֶר אַטְצְמָאַט
אוֹיפֵּזֶ רֻומְעַבְּיִשְׁעֹזֶ פרַעֲמִילְעָר בְּרַאֲטִיאָנוּ.**

דעתם לא פערליגבען אין לאנד אונדער
וועצלין. אינציזוישען העט ער חתנות
גשוחט און בלטימאר און זיין פרדי^ה
העט איהם נזבונרען צוויי קינדרער.
ווען ער האט פרודיגרט אויריגטמען
ביבער-אָפֿרִיךְרַעֲן הַאָפְּרַעְן דֵּי בְּעַמְּטַשׁ
וְיִזְרְעָאָלְדָּסְפֶּטֶן, זו ער געפינט זיך און
אָפְּרִיךְרַעֲן אָנוֹנְזְוַעְלִיךְ אָן הַבְּרַעְן גַּעַז.
גומטען שרייט איהם אָרוֹטְזְוִיכְעָן פָּרָן
לאנד אָוִילְעָן סְפָּרָן פָּזְעָן. וּקְסָם
פְּצִירָאָט "גַּעַזְוִירְעָנָג אָן אַינְדוּעָן" קוֹ
מְעַן קְיֻמָּן אָפְּרִיךְרַעְן.

אֲרוֹם דָעַר פָאֶרְשָׁט עַהֲנְדָעַר סָאנְפָעַרְעַנְעַל
נֵץ שִׁיצָעַן דֵי יְזִירַעַל רַעַכְתּוֹ.

מג ר. ז., 31. (ס. מעד). "עַקְבָּדָעַ פָּרָרִי" דערויסטו זיך פון גוֹזֶךְ-דרעטשטיין, זו אוֹיֵבָן רִימָעַנִּישְׁטָאָן פְּרָעָמִיךְ-מִינִיסְטָאָר בְּרוֹשְׁטִינְגְּנוֹן וְזַי אַוְיסְטְּגָעַדְּה-הַרְּאָתְּגָעַרְּן אֲנָפְּחָעַנְּטוֹן, וּפְלָכְבָּרְדָּה. האָט זיך פָּקָעָד נִישָׂא אַיְינְגָעַגְּעַן.

האט איהם נצברירען וווען ער האט פראז'ן בירבער-אטפערען האטן ער דער איז דפֿרָוָאַסְפָּעָן, זו ער אַפְּצָרִיקָעָן אַונְגָּזְטָלִיךְ נְמַנֵּן שְׂרִיט אִיהם גָּרָן לְבָדָק אֹיְבָן סְפָּר מְבָדָק אַפְּרִיקָעָן, נְצָבָרְעָן אַפְּרִיקָעָן ער מאכט אַפְּרִיקָעָן אַפְּרִיקָעָן, אַפְּרִיקָעָן אַפְּרִיקָעָן ער צְבָבָר זִיכְרוֹן אַגְּנֶנוּמָעָן קְבָּלִים, אֲזִין דָּבָר קְמָנָץ. עַמְּלִיבָעָן אֲזִין דָּבָר קְמָנָץ. קְנַדְעָרָעָן זָה שִׁיבָּעָן דִּי יְווִידָּעָן רַעֲכָת. גָּזְעָן צָו אַשְׁעָרָן דִּי יְווִידָּעָן רַעֲכָת, וְזָהָב פָּדָע אֲזִין צְרִירָן דָּעַט 17. אַזְּיוֹנָט. יְמָאָה דָּרָר רַעֲדָקְטָאָר פָּזָן דָּרָר לְגָנָן דָּגָנָר, צִימָט אֲזִין אַרְטִיסְגָּזְטָרְפָּטָן יְעַלְעַמְּגָזְזִיךְ, וּוְלְבָבָא גַּעֲשָׂעָתָן פָּזָן מִיט אַפְּרִיקָעָן, אַפְּרִיקָעָן ער הַיָּה: דָּר יְפִינָּן, דָּר מַסְיִינָּן, צְבָבָר אַזְּרָבָר מַאְרִיר עַרְלָן.

לְאַגְדָּה. (טט"ו). אין דער הינער סָקוּוֹיְצָרִיאָע אַמִּיגְרָדָמִיכְזָבָרֶץ בְּעַמְלָקָן.

אין דער זעלגערט צייאן האבען די
בצומט אוניך פערמיהרט ען פרעאמעס
זורייך-צישיקען זיין פֿרְזִי אַוְיף דעם
ברינדערען ווערטן אַקְמִיטָהן פֿון די
יזידיש מִינְדָּרְזְּרִיכְּסְּפּֿן אַין די לענדער,
וואָז זײַן דָּרְפָּעָן גַּעֲנִיסְּפּֿן פֿון די מִינְ
לְּפֶּם. גַּעֲגָנְּן די קִינְדָּר, וּמְסַמֵּן
דעָרְתָּהְיָאָסְּ-דָּרְכָּת. דָּרְרָזְיָאָרְטָרְ קִמְּטָי
בעזירען אין אַמְּפָרְקָאָה האָסְּ בְּמַעַן גַּרְ-
שְׁפָּט, אַגְּלָז וְזָרְ שָׂאָלָן אין פְּרָזְבִּינְ
חוֹגָג מִינְסְּ דִּי אַזְּגָהָהָהָנְגִיגָה יְזִידִישָׁ
וְאַ. אַ אין דער דִּיבְּשָׁעָר "הַיּוֹסְטָה" הַחֲמָר
אַגְּנָהָהָיְהָעָן אַ קְמָטָן כִּיְשָׁוָן קְנוּזָדָעָן
אַרְבְּגָזְיָאָגְגִּיעָטָן.
וְאַזְּגָהָהָיְהָעָן, וְזָלְבָּעָר אַין דער פֿרְ
וְוְוְיָהָרָהָיְהָעָן. (פְּלָגְגָרְפִּים דָּרוֹן
אַין דער דִּיבְּשָׁעָר יְזִידִישָׁעָר צִי-
אַזְּגָהָהָיְהָעָן, אַנְגְּזִינְגָהָה.

אָמַר רְשָׁוֹתֵךְ קָרְעָתָךְ נִדְּבָּדָה אֵין צְנַחַד אֵין זֶה
כָּבֵד עַם וּוְעָז בְּצָוֹתָךְ: "צְלִיב דִּי לִיכְטָמַע אַפְּרַזְשָׁמַע לְעַן וּוְיִלְשָׁמַע דִּי
פְּסָדְרַיְעַג אֲנָטִי-סָאוּרִיטִישׁ אַוְיְשָׁמַע-
דְּבָנַן אֵין אַיקְרָאַבָּא, הַקְּטָמַע דָּמַע הַוִּיפָּא- גַּדְוִישָׁאַר וּוּזְלָמַעַט.

אָיוֹד אַיִז נִישְׁטָן סִיֵּן אַינְדִּיאָנְדָר
אֲגִיר בְּלִיְבָט אַיִז אֶתְנָהָרָב פָּנִים וְשָׁבֵירָמְלָאָבוּ-

לימינו פנוי ווינזיר הבה" בימינו-

פסקה עננת ד' אמצעי הָאֲנָגָדָר רַעֲנִירְוֹן.

二十二年九月廿四日
新嘉坡總理辦公室

בן-סון נ' גזונדרלידר דאסט מיט טאג'. אין ווילקען לאנד ער און גאנזערען. האבון אברהム האי און גאנזערלידר דאסט מיט טאג'. ציפלע אינגענסטהטן און כורטקטען ראנן גן, צירטאו. אינזידין זואז די צוּן ריטשיך גאנדר נישט גאנזן מיטולידער ערעד מיטולידער פון דער פומיליען טוּן אונדרער דאסן אפליג', איזוב זימערע וואזיגען גאנך איבצט. זיין פאנאדר איזן פומיליען גאנזן זיך אין אינזידין זימט פיל דורך. דערמייט וווקס ער ייז איז זיין זידער זעגן גאנזערען אין איב. גאנזערען אין אינזידין, הערט נישט זיען. זיין פלאטער זידיע איז גאנזער ראנצער אין פלאטער. זידיע איז גאנזער איז גאנזער און גאנזערן. זאנזערן אין באנדער אוניאינדראנ. זאנזערן אין באנדער. אינגענסטהטן סיטן דאנזיגען שפונדן. אלס מאנדראו אן 1922 און איז זימט פאנקען.

א טוֹרֵט=אוֹרְטִיִּיל

ג איז פאריז

רייטשע בוליגאנעם
עשענדרעט א יודישען
בית-עלמיין.

אָטוֹוִיטְ=אוֹרְטְּיֵילְ- אַיןְ פָּאָרִיןְ

יבערו מעדער פו דעם .מידעל מיט די נרינע אוניעו.

א ברייף פוי פארץ).

אונטער גאנגע פֿוי דער אסימילאציע

וַיֹּאמֶר רָאשׁוֹן פָּזִים רְעֵבֶת שְׂוִיאָה קָאנְפָעָנָעַ.

עדרוֹלָן אֵין דִּימְשָׁלָגֶזֶד
דְּרַמְּ-עֲמָרִינְגַּע הַפְּרָשָׁנָה אֵין
אֵין יְדָרְגָּנוֹת אֵין דִּעְבָּרָה-
יְצָאָה וְאַתְּלָבָן צְוָעָדָה

מעשיות או לערבען-עס
נאך דעד ער-צימערניש איי ארץ-ישראל.

אֵד דָעַ עֲרֵד-צִימְעָרְנִישׁ אֵי אֶרְץ-יִשְׂרָאֵל.

אייהר אין די הארכיביגאנט זיגראטער פאל
דען אַרְזִינְגָּהָן גִּזְעָנֶר סִבְּמַעֲפֵילָעָן אָז
שָׁאָר דָּבָר עַרְמִילְּפָאָר הַילְּתָן, גַּלְּיְהִימְלָה
פְּגַםְצְרָקָט וְזִי, דָּאָס צְסַעְלָהָן צְרָבָּיִ
פְּגַםְצְרָקָט זִי, אַזְּבִּינְגְּרָקָעָן דִּי חָרוּבָּות אָזִן
אַרְזִינְגָּהָן גִּזְעָנֶר דִּי הַרְזִוִּים, וְעַלְכָּס לִי
בְּעַלְכָּס דָּאָס גַּעֲרָבָּאָטָן.

זַעֲמָהָר תְּהַעֲכָן זִיְּדַעַתְּלָאָן 60
פְּרִידְיוֹנִילִיגָּעָן גִּזְעָנֶר דָּאָס
דָּעַם „הַמְּפָבִּיִּים“, „הַפְּרָבִּילִי“, פָּונְדָעָם „הַמְּאָמָרִין“
פְּיִיכְּרָעָשָׂר גִּזְעָנֶר דָּאָס אָזִן צְוִוִּי
אַיְנוֹצְעָנְדָעָן אַרְכִּיטְעָקְבָּעָן, וְעַלְכָּס וְעַלְכָּס
בְּעַלְכָּס גִּזְעָנֶר דָּאָס אַזְּנָהָן קְשָׁוָּם בְּעַלְכָּס
אַזְּנָהָן חַמְּרָה, אַזְּנָהָן גַּדְעָן אַזְּנָהָן קְשָׁוָּם בְּעַלְכָּס

בצ'ן פערוואָסטען אַקייד אַין זוינט.
אַין דערזעלגעָד מִנוּזֶה האָזֶן זיך דער
הערטן קְפָּרְטָקָס אַון דָּאָס הַלְּזָן אַיז אַיזָּן
זַעֲמָלְפָּן, קְמָאָר ווי זְרוֹס אַיז גַּזְוָעָן
זַיְגָּר עַרְשָׁפְּזָיגָּנָּן ווּפָן אַרְדִּינְקָוּמְבָּדִינָּן
אַין שְׂטוֹג האָבָּעָן ווי גַּסְטָרָעָן דֵּי
זַעֲמָעָן שְׂטוֹג פַּרְוָוָהָרָעָן בֵּית שְׂמָיָּה.
געַר אָן דֵּי אַיְלָגָעָלָגָן ווּפָנָן, ווי
שְׂטִיגָּאָר זְבָּנָר זְאָגָּן גַּלְגָּלָן אַרְדוֹם
זְעָם זְוִינָג ווי קְפָּרְטָקָן אַון דָּאָס
קייד אַיז זיך גַּלְגָּלָן אַין זְוִינָג פְּרָוִוָּת
דוֹבָרִיק: מַשְׂעִיר נְסִימָה
שְׂמָחָה פְּנִינְפְּרִינְג, דֵּי נְשָׂמָחָה

אין דער לאנטנער מיגווע, ווען זיך זיך
גען שון געוווען דריינ אנטנער קהילען,
האט זיך אַרְמִינָהָמִישׁ דער רַגְנִירֶבֶן
פַּרְשְׁעָהָרֶר אָן שְׂכֵם אָן וְעַמְּטָעָן
אַזְּאַלְבָּדָן דֵּין רַמְּזָן בֵּין ער האט זיך
וועגן דעם נישט פַּרְשְׁעָהָרֶר אָן מִישׁ
דער צַעֲנָרְקָלָעֶר רַפְנִירָגֶס מַבְּכָה.
עַמְּנָא אָן גַּו דַּי לְעַמְּנָא אַיְבָּרָעָן
זיך גַּעַר אַזְּנָחָרָהָנְדָלְגָוָן זְוִיכָּרָעָן
שְׁאָכָּל-פְּרוֹזָלְטָנְגָוָן פָּזָן תַּלְ-אָבִיב אָן
שְׂכֵם אָן דער רַפְנִירָגֶס.
בֵּין אַגְּלָעָפָנָהָמִת וְוִיל אַיך בְּצָ
מְעַרְקָהָן שְׁמָן וּמָטָם:
שְׁאָן אַיך אַפְּלָעָר וְלוֹת-שְׁטוֹרָן, אָן
דער וְרַשְׁטָעָר אַזְּנָחָרָהָנְדָלְגָוָן דַּי

עדש יערע קליניניגראט
און וועל פילען דער
שטיינט מעד געוויסט זיין
ישען קרייזן בענגן
פֿעַמְעָהָנוֹנִישָׁעָן עַזְעָזָעָן
הַזְּבָדָעָן עַבְרָדָלִי-
ג. אונדזער פֿאַפְּעַט. בְּמַרְגְּרֶטֶם אַינְדרֶיךְ האָט
אָוֹף זַי גַּעֲמַכְכֶּדֶס, וּאָס דָּבָר הַיִּה.
לִינְסְמָעֵר בַּיִּה דִּי בְּסַגְלַמְגַנְגֶר «סְבָּט»
פְּשָׁעָה אַמְדָּה», וּפְלַקְעֵר שְׂפָתָה שׂוֹן
מייט גַּעֲוִיסְט עַדְלְרוֹבְגֶן אַנְיעָרֶס 1400
יעַהַר אַוְיָזָה הַרְמָקָדָה, אַיְוָקָר
דָּבָר פְּאַקְבָּה, וּאָס דָּבָר גַּעֲנָגָר זַיְדָה
שְׁבָר יְשֻׁבָּה אַיְן דִּי שְׁפָטָה אַיְן אַיְן דִּי
דָּרְרָגָהָר הַחָא כְּמָשָׁה גַּדְרִינְשָׁה גַּפְלִיכְעָן
וּפְתַּחַרְגָּד דָּבָר אַרְגְּבִּישָׁעָר יְשֻׁבָּה אַיְן
זַוְּוִי שְׁוֹרָד נַצְפְּרָגְעָן גַּעֲוָרְגָּעָן פָּזָן
אַזְמָנְדִּיק, וּפְרָמָה בְּזַי הַמּוֹן מַשְׁגָּהָדִיבָּר
אַזְמָנְדִּיק, וּפְרָמָה בְּזַי הַמּוֹן מַשְׁגָּהָדִיבָּר
גַּל
מְרָבָּן
אי
תְּהִלָּה

האט זיך אונטער פאלטונג, אוון פון דעם
ברז'אַט, וואָגֵט ח'אָה האָס גענישק פֿער
שכמַ האָס מען זיין ווֹרְדִינְשָׁס צפּוּבְּלָטָן
אוון דורך הערש מען נישט, אוון זעלגע אונטער
זאלַג פֿאָר זַיְהַרְזֶן, דאס זעלגע אונטער
האָס אונטער פֿאלטונג אונטער זונְזָוּרְזָן
שאָס שָׁאָרְקָן זעלְלָטָן אוּפַּיך אַזְּרָךְ
10,000 פֿינְסָן, אוּנְך פֿגְּנוּנְךָ רִיהְ
ישְׁבָּות, תלְמִיד תּוֹרָהָס אוּן פֿעֲמָנָט
ונְצָרָעָן אַינְסְפּוּרְזִיסְטָן אוּן פֿרְיוּוֹפְּרָץ
הַיּוֹפָר, אוּן דִּי יְזָעָנְגִּידְלִיבְּגָעָן.

רְוַיָּה בְּחִילָל וַיַּעֲשֵׂה יְהִי דָבָר מְתֻחָל פְּרָבִי
פְּרָבָר פְּרָבָן זֶה וְיִמְשְׁאַנְגָּר.
אַיְל וְוַיַּסְפֵּן מִתְהִרְבְּרָע פְּקָדָעָן
וְזֶה פְּרָבָר פְּרָבָן אַיְל דָעַר פְּמָלְכָעָר
גַּבְּכָה גַּקְּמָעָן זֶה יְזָהָעָן אַיְל גַּעַבְעָעָר
דָּבָשׂ מְצָנָע זָהָל זֶה רַאַמְעָהעָן זֶה גַּמְעָס
צָהָרָן פְּצָצָנָהָר זֶה אַיְבָרְעָהָרְגָּעָן
וְזֶה לְבִי דִי יְזָהָן — וְוַיַּסְפֵּן זֶה —
וְוַעַשְׂפָעָהָרְגָּעָן גַּעַשְׂעָהָעָן.
אַיְל שָׁמָעָל דִרְךָ אָמָן לְעַנְנָר אַיְל
קִינְדָּה: צְבָוִיסָע דָעָן

רֹעֵר אֲנָשָׁלִוּם

ח'אט ב'ידע צדרדים חילען.
דאס זווארט "זונלאַט" האט איזא
בעקופע בירגעערשעפֿס איז דער גאנצען
זעלט. מען וויסט. אז דאס בעדיין זי
פעראַאייניגונּו און צספאריך מיט דייפֿש-
לענד. מען וויסט איזיך גאנץ גוט. אז
דאס איז איזינּו פון די דעליקאָטערעטָא
ערקעַלְמָען אין איירָאָט.
קײַן פֿרִינְצִיפֿלָט אַירְזָאָט געגעַן
דער פֿערְאַיְינְגָּז דענען נישט זיין,
דייפֿען ווילען זיך פֿערְאַיְינְגָּען מיט
דייפֿען. דאס שווקע גאנְטָל עסְטָה.
דייך וויל זיך אַנְדְּלִיסְטָן אָן דאס שפֿער-
קען און גָּלְפֿאָגָס-אָרְגְּזָנִיְּרָפָן דייפֿש-
לענד. ב'ידע צדרדים ווילען האָקָעָן דעם
שידוך. פֿאָרוֹזָס זָלְפָּן דָּרִימָע שָׁעָהָרָן
דייפֿעָנד וויסט פֿבְּעָר גאנְצָן גוט,
או גוּט אַזְּלִיאָט פֿרִינְצִיפֿלָט פֿעָמִים
וועט דער גָּרְעָנְדָר פֿיל גַּן הַיְּינְצִיגָּן
איירָאָט זיין געגעַן דעם גאנְטָס. אוֹה
בְּפֿרְאַסְפָּעָן מַעֲשֵׂהַכְּבָד לְשׁוֹן הַיְּיָסָד אָס,
או מען האָט מַזְּרָאָט פֿאָר זָנוֹאַיסְטָן.
קײַן פֿערְטְּרָאָען. אָן כָּס אַזְּנְשָׁאָט
קײַן גָּרוֹגָן זיך אָפְּגָעָן זעהָר פֿיל פֿאָר,
זריזָפָן. כָּס אַזְּנְגָּזָן זיך ווֹאָרְגָּזָן אָזְּנָז.
פֿלְגָּעָמִינְגָּעָם בלְקָיָם אַזְּיך בַּיְּדָע לְפֿנְדָּאָר,
אוֹף דִּינְשָׁלָגָן אָן אוֹף סְפָּרָרִיךְ.
אָן ב'ידע רְצֶפְּגָּלִיקָן טָמְעָהָן אַין
דער שְׁוֹץ פֿרְזָעָנְלִיכִיקִיטָן. שְׁוֹזָרָן
אוֹן קָפְּנְצָרְוּתָיו, ווי מען קָזָן זיך
דאס נָאָר פֿאָרְשָׁאָלָעָן. פֿלְגָּמְרָאָשָׁאָל
הַיְּנְדָּרְבִּירָגְּלָאָס אָס פֿרְזָאָרְטָן בָּזָן דער
דייפֿעָר דְּעָפְּגָּלִיקְ, אָן דער גַּחַן זיך
מעל אָס פֿרְעָזְיָהָן אַין עַטְמָרִיךְ.

Dr. I. WAJNBERG
med.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maju 16,
Telefon 11-24
פֿינְצָרְלַיְיךְ - אָוּן קִינְדֶּרֶר - קְרָנוֹנְקָהְמָעָן

**אָרַיְין אֹוֹ גַעַזְוֵנְד וּוַיְנַקְעֵלְעַז אִיז דַעַם
בְּרוֹדִיגַעַז אֹו קְרַאַבְקַעַז לְאַדְז.**
די ערעדונגנו פוי דער סְרָאָבְלָעַן-הַפְּצָחָה חֲנוּאָמָאָרִיעַ אַיז מַשְׁוִינַע

ה- ערפנונג פוי דער סראנלו-סאמע סאנאטאריע איז טושינקע.

**שטיינשטיין מארקwi-אבלינגאצ'יעס פוי דער
דייטשער אכופאצ'יע**

רעד מאנימטראש אויסטויישען אויף זלאט-אבלינאנציגען.

בערמגען-שטייער וווערטנישט פערנרגעסערט

אָפָעֶר וּוֹעֶט שְׁטוּרָעֵן אַוִיפָּנְעַמָּהָנֵט וּוּעֲרָעֵן

פָּנִים יְהוּדִיֶּשֶׁנִּי מִשְׁאַמּוֹר

אָזְפֵּן בַּיִת־עוֹלָם נֶאֱךָ רְדֵשָׁה...

tabiuot po' ayit-l'undrishu permut v'ungenen par-

מַחֲמָה־רִינָע הַוּבָות.

(ס) פִּישׁ עַל פָּנָר תְּרוּשִׁים צְרוּקִים הַפְּטָה וְכָלְעָר הַקָּשׁ פָּאָךְ בֵּין הַלִּינוּם קִיּוּן אַזְרָאֵל.

הַיִּנְגָּט וּוְעָרָם גַּעֲשָׂהָלָט "גַּעֲלָה, לִיבָּצָה אַזְרָאֵל" מִטְּשָׁרְפָּתָה עַל כְּבָשָׁנָהָן.

רִיכָּת בְּעַמְרָאָכָה עַל תְּבִיעָה בֵּין עַל־בְּרָגָן.

בְּעַמְרָאָכָה עַל מִרְמָעָז וְעַגְעָן דְּבָרִישָׁה אַזְרָאֵל.

פְּאָדָר עַדְלָיָב בֵּין יְזָקְעָס־לְעָוִישָׁה רַעֲנָנָה.

מַחֲמָה־רִינָע וְעַקְמָלָן, וּוֹסֵם זַעֲגָן

פְּרָדוּרָעָדָב בֵּין זַיְגָעָר הַאֲשָׁר דָּעָר פָּרָה.

סְמִינָנָעָפָלָעָן אַזְרָאֵל פָּאָרְמָעָה.

(- אַזְרָאֵל קְפָלָבָעָן גַּטְטָס 21 הַאֲמָן זַיְגָעָר נְעָמָנָעָפָלָעָן אַיְגָעָרְבָּעָן דִּי פָּאָלָה.

בְּעַע אַזְרָאֵל וְאַזְרָאֵל גַּטְטָס 20 בָּעָרָל לִי.

שְׁיָקָם, וּוְעַלְכִּיר וְוְאַיְגָעָט אַזְרָאֵל צְרָפָעָן

אוֹיְפֵז בֵּית-עוֹלָם נָאֵד יַרְוָשָׁה...
חַבִּיעָת פּוֹ אֲוִיסְלֶעֱנְדִּישָׁע פִּירְטָמָע וְעַנְעָן פָּאָרָן
מַלְחָמָה/דִּינָע חֻזְבּוֹת.

(ס) פמי אַפְּגָר תְּרִשְׁוּם צְדִיקָה
בְּעֵן בָּן וּוֹרֶשֶׁתָּוֹצֵר אֲזַן קְרִיאָקָוּטָר
קְרִיאָקָנְ-קְאַפְּסָעַט, קְאַרְשְׁטָעָהָר בָּן דִּין
פְּרַקְעָסְטִיכְעָלָט אַפְּרַאַיְזָנָן, שְׂמָרְגָּלָן,
טָפְּכָן, דָּעְזְׁבָּעָטָן, אֲזַן בְּגָרְדָּעָט.
הָרְדִּים 3 אַזְּגָעָר הָאָשׁ דָּעָר אַפְּרָ
שְׁמָחָהָר בָּן אַפְּרַיְיטָם-מִינְסְּפָעָרִים
פְּרִימָעָס אֲזַן שְׁפָעָהָר אַפְּרַיְעָרְגָּגְגָנָן
דִּין וּוַיְסָלָאָזָן אַיְבָּרְגָּעָשְׁטִיפָּעָן דִּין רָזָן
שְׁעַלְפָּנְטוּגָן בָּים אַרְיָינְגָּגָן אֲזַן בְּנָהָלָן
פָּנְן דָּעָרְבָּי אַפְּגָעָסְטָסְטָס-רְעָדָעָן, אֲזַן
וּפְלָעָפָר כִּי הָאָשׁ בְּעַדְרִיסָּס דָּעָס שְׁפָעָן
אַגְּנָעָטְגָּאָלָעָן אֲזַן, צּוֹם נְלִיקָן, קִימָצָן
אֲזַן פְּרָאָפָר נִישָּׁם וּמְשָׁאָדָעָן.
פְּלִיזְיָי פִּיחָרָט אַזְּגָעָן אֲזַן בְּגָרְדָּעָט:

בְּמִזְמָרָת
לְעֵדָה מִזְמָרָת
אֶלְעָזָר
בְּמִזְמָרָת
אֶלְעָזָר
בְּמִזְמָרָת
אֶלְעָזָר

קהלת

פְּרָעֹם רֹסְאִית אֶזְרָלְוִיב -
אַנְגָּרָה-פְּרָקָצִיע் פְּעַדְלָאנְגָּט
אֲוַיְצָנוֹן פְּנֵי דָּאמָם.
דָּעַר פְּרָעֹם פְּנֵי דָּעַר קְהָלָה - פְּגָרִי
וְפְּלָטִינְגָּדְלָאָר וְסֵם הַטֵּט צְבָשִׁיט
אֲבָרִיךְ צִוְּמָדָאָר וְיִמְגָּן, פְּנֵי צָר
אַחֲרָתָה שְׂוֹעָךְ אַזְּמָעָה פְּנֵי 2 וְזָכָעַנְדִּינְגָּעָן
אֶזְרָלְוִיב בְּיַוְן 15 אַזְּגָּבָט. אַזְּמָעָה דָּעַר
צִוְּיָה פְּנֵי זִיְּמָן פְּקָדוּעָנְהִימָּט זָעַל דִּי
פְּרָקָצִיעָס פְּנֵי פְּרָעֹם אַזְּפָטִירְבִּין דָּעַר
פְּגָרִי נִימְגָּן.
דִּי אַנְגָּדוֹה פְּרָקָצִיעָס פְּנֵי קְהָלָה - רָאַט
הַתְּשָׁאָר וְזַיְּנָעָדְלָעָט צִוְּמָדָאָר וְזִיכְעָר-פְּרָעֹם
פְּנֵי קְהָלָה-רָאַט סְעַדְבָּאָר מְצָדְלְסָגָן,
פְּנֵי צָר זָעַל אַזְּגָּמְעַנְדְּרָוָט אַזְּמָעָה דָּאָגָּר.
שְׁמָרָגְּד פְּנֵי צָרְגָּוֹן פְּנֵי קְהָלָה-רָאַט. אַזְּמָעָה
חַזְלָבָאָר סְיָאָל גַּעַשְׁעָלָט וּוְעַרְעָן פְּנֵי
זְיִזְמָקָה אַזְּמָעָה דָּעַר שְׁגָּגָר-דָּרוֹגָּוֹן וּוּעַנְגָּן
הַלְּיָקָה אַזְּמָעָה דִּי גַּעַלְשָׁגָּגָן פְּנֵי דָּעַר אַרְדָּ-

שרים

ענטנילטינן ערלערידנט.
(8) נפכטן איזן אין קינץ „אמיצער-
זילל“ פארנטזקטען ע פערומלעגן פון
די זי. פֿרְבִּינְפֶּר ווֹזֶגֶן לַיקְוּדִירְעָן
נדסם שטראיך. נאך די רצדס פון די
פארשעטעהר פון שטראיך-קָמִיטָעָן איז
בעשלטטען ווֹזֶגֶן צוֹרְעָטָן היינְז
צע דעד פֿרְבִּינְ.

שטיינר

שטיינרין עלייה, בירגנער.
(ב) אין אויגונט פולט אוים זי צאה.
לען זונגצע דרייה מלובה. און קאָפַד-
בּוֹלְעַד שטיינרין: די דראָפַע דֶּבֶעַטְה
לאָקָל-שטיינר פון 1927. די 2 דֶּבֶעַטְה
סְפִּירָעֵר פֿאָד אַנְצָוּזָנְגָּלִיכְבַּגְּ נִימָּאָר
צְוָמָהן מִיטָּן 50 פרָאָז. קָמְנוֹלְעַן
אַזְשָׁלָגָן. די בִּידְרַגְתִּי שטיינרין דְּרָרְעַן
אַיְנוֹנְצָהָלָם וּוְעָרָן בֵּין צָם 31 אוֹיְן
בּוֹסָט. בֵּין צָם 15 אוֹיגְנוֹסָט דָּרָרָף אַיְנוֹ
בְּצָהָלָם וּוְעָרָן די צְוָיִינְעַטְהָלָט
אַיְנוֹ אַיְזָק-שטיינר פָּאָרְץ' 1927. אַיְן
דָּרָר אַיְזָק-שטיינר פָּאָרְץ'. פְּחִיזָּה
דָּרָטָם דְּרָאָפָּן אַיְנוֹנְצָהָלָם וּוְעָרָן די
אַפְּגָעָז-וְיִצְחָזָק פְּצָאָהָלָן פִּין די אַגְּבָּן-
אַפְּגָעָז-וְיִצְחָזָק 6 אָמֵרְטָהָה-שְׂפִּירָעֵר, 7 אָמֵן

שְׁנִים

הוּא אֶפְרַיִם צָעַן.
 הימנינגע נאכט - דיוישודען.
 (6) היינט פילנוקט דיזזרירען גאל.
 בענדא פאדייקען: ז. ווועויטשצקי (בג').
 שיזורקעוטקע (27), זו. דאניגלפזקי (טעה).
 דיקוואץ (127), ז. איגניצקי און ז. צי.
 מעד (וזאיגלעט אנטקען) (37). לינועענער
 (פאלץ ווילגאשטי (2). ז. הרטמן
 מלינאודטן (1). ז. קפהונע (עלעקסונג).

ז'ורצ'ניץ'ר ייַהְמָאָן

אַדִּינְגָּעֵט אַלְעָן אֵין פָּאוֹרְטָעָר.
— אַוְיךָ קְזַבְּקָעָן גָּוָס 22 הַסְּזָן זֶה
בְּתַרְנוּבָתְךָן אַיִלְגַּעֲבָרְקָעָן דִּי פָּאוֹרְקָעָן
צַע אֵין דָעָר וּוְאַיְנָהָגָג צָוָן בְּעָרָל לִי
שְׁוִיקָם, וּוְעָכָר וּוְאַיְנָהָט אַיִלְגָּעָן צְרוֹשָׂתָן
שְׁמָקָם.
ה' ג'. אֵין אַרְפָּאָנְגָּעֵט אַלְעָן זֶה צְרָשׁ.
אַלְעָן שְׁמָקָם אֵין פָּאוֹרְטָעָר אֵין זֶה שְׁוּעָר
עַלְדוֹתָגְנָדָעָן. אַוְיךָ דָּסָם מְכַבֵּל אֵין
אַדִּינְגָּעֵט אַלְעָן אֵין, צָוָן בְּלִיק. קִינְגָּט
אֵין פָּאוֹרְטָעָר נִישָׁם גַּעֲשָׂדָא.
סְפָּלְגָּעִי פִּיהָרָט בְּגַעֲזָהָרָהָזָן זֶה.

